УДК 37.013:793.3

DOI 10.33251/2522-1477-2020-7-102-109

СКРИПНИК Олександр Сергійович,
аспірант кафедри професійної педагогіки та соціально-
гуманітарних наук, Льотна академія
Національного авіаційного університету

ОБҐРУНТУВАННЯ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХОРЕОГРАФІЙ В ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті автор аналізує стан проблеми формування професійного іміджу майбутніх вчителів хореографічних дисциплін. На основі аналізу науково-педагогічної літератури пропонуються структурні компоненти та модель формування професійного іміджу майбутніх вчителів хореографічних дисциплін. До структурних компонентів професійного іміджу педагога автор відносить індивідуально-особистісний, професійно-педагогічний та зовнішньо-поведінковий компоненти.

Ключові слова: професійний імідж, професійна компетентність, майбутній вчителів хореографічних дисциплін, структурні компоненти, модель формування.

Постановка проблеми. Вища освіта займає сьогодні провідне місце серед основних структур системи підготовки кадрів. Відбуваються зміни в змісті освіти, системі цінностей соціально-культурної діяльності та художньої творчості. У зв'язку з цим актуалізується проблема формування професійного іміджу майбутнього педагога-хореографа, керівника танцювального колективу, що обумовлено теоретичними і практичними завданнями вдосконалення професійної діяльності фахівця нового типу, який орієнтується в сучасному світі, де самореалізація в професії є постійною потребою особистості [1, с. 173].

Суттєві зміни, зумовлені інтеграцією України до європейського простору, спричиняють підвищені вимоги до професійної компетентності фахівців різних галузей, інтенсивне формування якої відбувається під час їхньої професійної підготовки.

Основні завдання, що стосуються освітньої політики з підготовки майбутніх фахівців, визначаються законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки тощо. У цих нормативних документах приділяється велика увага професійній компетентності вчителів, їхній здатності використовувати нові форми і методи навчання, прагненню постійного професійного зростання та готовності до забезпечення європейської якості освіти [8, с. 16].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить про те, що питання професійного становлення педагога були в центрі уваги класиків зарубіжної (А. Дістервег, Я. Коменський, Дж. Локк, Й. Песталоцці, Ж.-Ж. Руссо та ін.) та вітчизняної (Г. Сковорода, А. Макаренко, В. Сухомлинський та ін.) педагогіки. Проблеми формування професійної готовності сучасного представника педагогічної професії стали предметом наукових розвідок Н. Волкової, В. Гриньової, І. Зязюна, Н. Кузьміної, В. Лозової, О. Мороза, О. Пехоти, С. Сисоєвої, А. Троцько та ін. Підготовку викладача вищого навчального закладу досліджували такі науковці як І. Батраченко, В. Зірка, Л. Кайдалова, О. Кіршова, Г. Локарева, О. Лебідь, О. Павленко, Т. Поясок та ін.

Питання професійного іміджу педагога розкрито в дослідженнях українських науковців Т. Демчук, Т. Довгої, В. Зінченко, І. Ковальової, А. Кононенко, Л. Мартинець, М. Навроцької, О. Нуйкіна, О. Попової, Н. Савченко та ін., зокрема проблемі його формування присвячені наукові праці О. Горовенко, О. Грейліх, Т. Довгої, Ю. Дзядевич, Л. Донської, О. Ігнатюк, О. Калюжного, О. Ковальової та ін. [8, с. 20].

Мета статті – визначити та обґрунтувати структурну модель формування професійного іміджу майбутніх вчителів хореографічних дисциплін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття іміджу має міждисциплінарний характер, адже воно розглядається з позиції багатьох гуманітарних дисциплін. Філософи визначають імідж як форму життєвого виявлення особистості. Для соціальної психології імідж є різновидом образу, що виникає в процесі соціального пізнання в умовах реальної соціальної групи, а основне завдання полягає у формуванні психологічного позитивного ставлення аудиторії до носія іміджу. У педагогіці імідж розглядається як інструмент, що допомагає педагогу будувати стосунки для досягнення професійного успіху. Поступово проблема створення іміджу набуває все більшої значущості та виокремлюється в самостійну галузь знань іміджологію [8, с. 79].

Імідж – це складна суб'єктивна категорія, в основі якої завжди знаходиться оціночний компонент, адже він створюється з певною метою та на його формування завжди впливає суспільна думка [3, с. 231].

На основі аналізу психологопедагогічної можна зробити висновок про відсутність єдиного, чіткого визначення поняття «імідж». Так, психологія акцентує увагу лише на властивостях особистості, в соціології імідж розглядається з точки зору стереотипів, що існують у суспільстві, філософію цікавить успішна презентація якостей суб'єкта, а в політичній науці імідж розглядається як конкурентоспроможний феномен. Ураховуючи вищезазначені тлумачення цього поняття, імідж особистості можна визначити як сукупний суб'єктивний образ, уявлення, що виникає в інших про певну особу на основі її зовнішніх і внутрішніх характеристик та формує певне ставлення до неї [8, с. 85].

Індивідуальний імідж особистості є складним, багатограним утворенням, що розкриває унікальність і неповторність особистості та має свою структуру. Більша частина науковців виділяють два основні складники іміджу: внутрішній та зовнішній. Внутрішній складник включає особистісні та моральні якості, ціннісні орієнтації, мотиви, установки, творчий потенціал, що сприяють формуванню особистісного іміджу. Компоненти, які орієнтовані на сприйняття оточуючими, утворюють зовнішній імідж, що формується різноманітними засобами зовнішньої виразності. В цьому випадку діють всі канали сприйняття: візуальний, вербальний, сенсорний, ольфакторний, контекстний. Найбільш важливим є візуальне сприйняття. Зовнішній вигляд, вираз обличчя, міміка, жести, пози, голос, тональність, тембр, темп мови, паузи, сміх надають багато інформації про особу. Не менш значну роль в отриманні цілісного образу відіграють писемне та усне мовлення (вербальний канал), а також запахи, аромати. Стиль життя, середовище, соціальне оточення, ідеологія формують контекстний канал. Таким чином, зовнішній імідж включає вербальні та невербальні аспекти поведінки і діяльності. На формування вербального компонента впливають правильність мовлення, точність, логічність, чистота, багатство, виразність, доречність. Невід'ємним елементом вербального іміджу є мовленнєва поведінка, обумовлена середовищем та особливостями виховання, освітою, соціальним оточенням, національністю, статусом і виступає індикатором емоційного стану, мотивації поведінки, рівня інтелекту, кругозору тощо. Слід зазначити, що вербальний імідж формується також за допомогою невербальних характеристик: статура, одяг, зачіска, аксесуари, міміка, жести, хода, погляди, пози тощо [8, с. 92].

Сутність іміджу як психолого-педагогічної характеристики полягає в його здатності впливати на емоції аудиторії, пристосовуючись до її очікувань, виділяючи та підкреслюючи найголовніших риси та якості його носія. Створення іміджу відіграє велике значення для професій, які належать до категорії суб'єкт-суб'єктної взаємодії, де людина є основним суб'єктом професійної діяльності.

На основі аналізу науково-педагогічної літератури, можемо зробити висновок, що імідж педагога – це стереотипізований образ, що виникає у свідомості окремої особи, певної групи або цілого суспільства; професійний імідж є надбудовою, що створюється на основі

особистісних якостей індивіда, основними якими є гуманізм, любов до дітей, тактовність, стриманість тощо; професійний імідж педагога зумовлюється професійними якостями, що формують позитивне враження про педагога як про справжнього фахівця: педагогічна майстерність, педагогічна ерудиція, педагогічна рефлексія, педагогічна етика, індивідуальний стиль роботи; формування іміджу відбувається з урахуванням вимог та очікувань певної соціальної групи (учасників педагогічного процесу); гармонійна сукупність зовнішніх і внутрішніх індивідуальних і професійних якостей, що виявляються у діях і поведінці представника педагогічної професії, зумовлює успішність професійної діяльності [8, с. 98].

На формування професійного іміджу викладача впливають різні фактори. Слід відзначити, що основу становить сама особистість викладача, його моральні якості, характер. По-перше, в своїй професійній діяльності викладач спирається на конкретні вимоги, вирішує конкретні цілі, завдання, які ставить перед ним суспільство й освітня система. По-друге, викладач повинен чітко розуміти вимоги, очікування студентської аудиторії та, в цілому, суспільства. По-третє, як представник певної професійної групи, педагогічного колективу, викладач має відповідати вимогам, що висуваються до нього з боку колег. Отже, вимоги з боку суспільства, професійної групи, колективу, студентської аудиторії як зовнішньо, об'єктивно існуючі, накладаються на особистісні характеристики викладача і за умови відсутності конфлікту і суперечностей між ними, разом створюють основу для формування позитивного професійного іміджу [8, с. 85].

Зарубіжні та вітчизняні науковці виділяють три основні структурні компоненти педагогічного іміджу. По-перше, зовнішній вигляд, який формують одяг, зачіска, макіяж, хода, рухи, постава, наявність індивідуального стилю поведінки й спілкування, які «в гармонійному поєднанні з артистизмом створюють позитивний образ вчителя, сприяють формуванню гарного враження і репутації» [5, с. 68]. По-друге, внутрішній зміст, або внутрішнє «Я» педагога – елементи особистісної культури: система цінностей індивідуума, моральні якості, ідеали, темперамент, характер. Третьою складовою науковці виділяють використання вербальних (культура мовлення) та невербальних засобів (манери, жести, міміка) спілкування [8, с. 84].

Л. Донська, аналізуючи структуру поняття «імідж», виокремлює такі компоненти як природний, що включає в себе зовнішні дані викладача, стать, вік, темперамент, характер; особистісний – комунікативні вміння, інтелектуальні здібності, волю та моральні якості, особистісна привабливість; поведінка – в складних педагогічних ситуаціях, в соціумі, ставлення до країни, народу, суспільства, вищого навчального закладу, близьких, друзів, самого себе; професійний – це знання, вміння та навички викладача, його професійні якості, творчий та пізнавальний потенціал [2, с. 107].

На думку Л. Іноземцевої, основними складовими іміджу викладача вищого навчального закладу є такі елементи: фундамент – принципи, філософія професіоналізму, що формують репутацію викладача; зовнішній імідж – те, як викладача сприймають оточуючі, суспільство; внутрішній імідж – ставлення до навчального закладу, студентів, персоналу, колег і керівників; невлловимий (невідчутний) імідж, що будується на відчуттях (ставлення до роботи, емоційний настрій), атмосфера навчального закладу [3, с. 232].

С. Якушева розглядає імідж через культуру і виділяє такі його компоненти: інтелектуальна культура (гнучкість мислення, розвиток професійної майстерності викладача, рефлексія); габітарна культура (психофізіологічні особливості, стиль одягу, культура зовнішнього вигляду); кінесична культура – особливості міміки та пантоміміки; мовна культура – особистісна культура, що передбачає почуття стилю, розвинутий смак та ерудицію; культура середовища – соціальне та матеріальне оточення особистості; артистична культура – інтегрована якість особистості, що зумовлює єдність її загальної культури та артистизму [9, с. 63].

Найбільш значущою характеристикою для формування професійного іміджу вчителя є його професійна компетентність – складний комплекс, який включає професійні знання,

вміння, навички, готовність до діяльності, а також ціла низка професійно важливих особистісних якостей, таких як креативність, мобільність, комунікабельність, толерантність, чуйність, урівноваженість, доброзичливість, прагнення до самопізнання, саморозвитку і самореалізації, саморефлексії. Професійно компетентний педагог повинен, перш за все, бути позитивно-вмотивованим до педагогічної діяльності, здатним ефективно будувати навчальний процес, володіти методикою викладання, бути справжнім фахівцем у своїй галузі, вміти передавати свої знання, цікавити та вмотивовувати до навчання. Компетентний педагог-професіонал володіє системою наукових психолого-педагогічних і предметних умінь, навичок, що базуються на знанні методів, прийомів, форм, засобів педагогічного впливу; вміє спілкуватися, співпрацювати зі студентами, колегами та постійно прагне самовдосконалення, самоосвіти, саморозвитку. Адже «ефективне вирішення навчально-виховних завдань залежить від рівня розвитку педагогічних здібностей, які визначаються якостями особистості, що виявляються в схильності до роботи зі студентами, отриманні задоволення від спілкування з ними» [4, с. 35]. Професійно-педагогічна компетентність відображає готовність і здатність педагога професійно виконувати педагогічні функції відповідно до поставленої мети навчального процесу та «виражає єдність його теоретичної і практичної готовності в цілісній структурі особистості та характеризує його професіоналізм» [4, с. 10], «забезпечує виховання активно-діяльнісного інтересу до педагогічної професії, формування всього комплексу професійно орієнтованих знань, спрямовує на дослідження інноваційного педагогічного досвіду, на налагодження позитивної педагогічної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу та визначення власного потенціалу в професійному зростанні» [7, с. 96]. На думку науковця Т. Довгої, важливою характеристикою іміджу викладача є компетентність педагога в часі, оскільки час виступає важливим фактором отримання освіти [7, с. 105].

Отже, на основі аналізу науково-педагогічної літератури щодо структурних компонентів професійного іміджу педагога, беручи до уваги специфіку його професійної діяльності, спираючись на структуру іміджу особистості, ми можемо виділити компоненти професійного іміджу педагога-хореографа (рис. 1.), які містять в собі індивідуально-особистісний компонент, який, на нашу думку, є фундаментом професійного іміджу, відображає індивідуальні властивості особистості викладача, його внутрішній світ [8, с. 99].

Професійно-педагогічний компонент характеризує вчителя як фахівця, що здатний ефективно будувати навчально-виховний процес, постійно удосконалювати власні професійні знання, вміння та навички. Професійно-педагогічний компонент є складним утворенням, яке забезпечують різні професійно значущі елементи педагогічної діяльності: хореографічна компетенція, професійно-педагогічна компетентність, педагогічна культура, здатність до педагогічної рефлексії тощо.

Зовнішньо-поведінковий компонент іміджу вчителя-хореографа передбачає презентабельність зовнішнього вигляду – цілісну візуальну картинку, яку утворюють зовнішні дані викладача, одяг, зачіска, макіяж, статура та доповнюють вербальні (точність, логічність, багатство, виразність, доречність мовлення) і невербальні (виразність рухів, пози, жести, міміка, інтонація, тембр, тон, такесика) засоби спілкування, комунікативна поведінка (реакції, витримка, стиль спілкування) [8, с. 87].

При побудові моделі формування професійного іміджу вчителя-хореографа ми спиралися на компетентнісний, системний та особистісно-діяльнісний підходи. Один із найпоширеніших сьогодні підходів – компетентнісний – передбачає формування у студентів під час навчання у вищому навчальному закладі системи компетенцій, інтегроване поєднання яких складає сутність і зміст професійної підготовки майбутнього фахівця [1, с. 176]. Системний підхід спрямований на розкриття цілісності об'єкту дослідження, виявлення в ньому суттєвих, стійких зв'язків між характером педагогічної взаємодії (зміст, форми, методи, прийоми навчання) і процесом формування професійного іміджу та зведення їх у єдину систему. Особистісно-діяльнісний підхід вимагає організації навчання таким чином, щоб

процес здобуття знань відбувався як перетворення зовнішнього досвіду у внутрішній (забезпечував засвоєння знань та вмінь і перетворення їх у елементи внутрішнього психічного досвіду) [1, с. 177]. Основними принципами особистісно-діяльнісного підходу є: принцип свідомості і активності учасників експерименту, принцип самостійності, принцип інтеріоризації. Запропонована нами модель складається з п'яти блоків-етапів: перший – підготовчий, другий – діагностико-аналітичний, третій – мотиваційний, четвертий – формувальний, п'ятий – контрольний (рис. 2).

Рис. 1 Структурні компоненти професійного іміджу педагога-хореографа

Рис. 2 Модель формування професійного іміджу педагога-хореографа

На першому етапі передбачається усвідомлення студентами змісту та значущості поняття іміджу; інформованість про важливі особистісні детермінанти іміджу, обізнаність про процес формування професійного іміджу, а також створення позитивного образу вибраної професії, визначення ідеального іміджу фахівця цієї спеціальності.

На другому етапі за допомогою відповідних методик здійснюється визначення рівня власного іміджу студенту, аналіз (кількісний та якісний) отриманих даних, співставлення визначеного ідеального образу фахівця та власних особистісно-професійних якостей.

На третьому етапі на основі виявленої невідповідності між власним та бажаним ідеальним іміджем фахівця (у більшості випадків) визначаються разом із студентом причини цього та йде спонукання до пошуку шляхів їхнього подолання. Створюється попередній план дій для досягнення позитивних результатів.

На четвертому етапі відбувається безпосередній процес формування професійного іміджу творчого спрямування через комплекс педагогічних методик і низки відповідних заходів.

На п'ятому етапі відбувається оцінка та експертиза новоствореного іміджу, презентація оновленого образу особистості фахівця та, при потребі, його корекція.

Зазначимо, що проблема формування професійного іміджу майбутнього педагога-хореографа є глибокою, саме тому наша модель створення іміджу не претендує на всеохопленість і завершеність.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, можемо зробити висновок про те, що побудова позитивного уявлення про себе, свої професійні якості, внутрішній світ, позицію стають основою налагодження контакту з суб'єктами педагогічної взаємодії, допомагають завоювати авторитет, обумовлюють успішність професійної діяльності викладача-хореографа. Саме тому професійний імідж викладача як інтегральна характеристика справжнього фахівця стає інструментом, за допомогою якого розкриваються його індивідуальні властивості, розвиваються та проявляються професійно значущі якості [1, с. 177].

Якості та цінності, що сформовані в особистості викладача-хореографа як індивідуально-аксіологічний компонент, виступають підґрунтям для виявлення зовнішніх характеристик із використанням вербальних і невербальних засобів під час комунікації зі студентами, колегами у навчальному процесі. Професійно-педагогічний компонент іміджу, що накладається на індивідуально-особистісний, виявляється як зовнішньо-поведінковий під час виконання професійно-педагогічних функцій.

Список використаних джерел

1. Бондаренко В. Специфічність процесу формування професійного іміджу майбутніх фахівців технологічного профілю: аналіз та перспективи наукових досліджень. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2013. № 8 (ч.1). С. 173–179.
2. Донская Л. Ю. Психологические условия формирования имиджа преподавателя высшей школы: дис. ... канд. псих. наук.: 19.00.07 / Северо-кавказский государственный технический университет. Ставрополь, 2004. 212 с.
3. Иноземцева Л. П. Имидж преподавателя как составляющая его профессиональной личности. *Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение*. 2011. Вып. 57. С. 231–232.
4. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навчальний посібник. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
5. Ковальова О. О. Психологічні особливості формування основ професійного іміджу в майбутніх педагогів: дис. ... канд. психол. наук: спец. 19.00.07 / Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2007. 340 с.
6. Ковальчук Л. Формування іміджу майбутнього вчителя у процесі вивчення педагогічних дисциплін в класичному університеті. *Вісник Львівського університету*. 2007. Вип. 22. С. 65–74.
7. Плачинда Т. С., Довга Т. Я., Левченко О. О. Інтерпретування оцінних суджень суб'єктів освітньої діяльності щодо іміджу викладача ЗВО. *Науковий вісник Львівської академії*, 2019. Вип. 6. С. 104–113.

8. Прус Н. О. Формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов: диссер дис. ... канд. пед. наук: 13. 00. 04 / Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля». Дніпро, 2017. 242 с.

9. Якушева С. Д. Педагогический имидж современного преподавателя высшей школы. *Актуальные проблемы педагогики и психологии: Материалы международной заочной научно-практической конференции*, г. Новосибирск, 23 ноября 2011 г. Новосибирск, 2011. Часть I. С. 71–82.

References

1. Bondarenko, V. (2013). Spetsyfishnist protsesu formuvannya profesiynoho imidzhu maybutnikh fakhivtsiv tekhnolohichnoho profilyu: analiz ta perspektyvy naukovykh doslidzen' [*Specificity of the process of formation of professional image of future specialists of technological profile: analysis and prospects of scientific researches*]. Kyiv [in Ukrainian].

2. Donskaya, L.YU. (2014). Psikhologicheskiye usloviya formirovaniya imidzha prepodavatelya vysshey shkoly [*Psychological conditions for the formation of the image of a teacher of higher education*]. Stavropol [in Russian].

3. Inozemtseva, L.P. (2011). Imidzh prepodavatelya kak sostavlyayushchaya yego professional'noy lichnosti [*The image of the teacher as a component of his professional personality*]. Chelyabinsk [in Russian].

4. Kaydalova, L.H., Shchokina, N.B., Vakhrusheva, T.YU. (2009). Pedagogichna masternist' vykladacha: navchalnyy posibnyk [*Pedagogical mastery of the teacher: a textbook*]. Kharkiv [in Ukrainian].

5. Koval'ova, O.O. (2007). Psykholohichni osoblyvosti formuvannya osnov profesiynoho imidzhu v maybutnikh pedahohiv [*Psychological peculiarities of forming the bases of professional image in future teachers*]. Odesa [in Ukrainian].

6. Koval'chuk, L. (2007). Formuvannya imidzhu maybutnoho vchytelya u protsesi vyvchennya pedahohichnykh dystsyplin v klasychnomu universyteti [*Formation of the image of the future teacher in the process of studying pedagogical disciplines in classical university*]. Lviv [in Ukrainian].

7. Plachynda, T.S., Dovha, T.YA., Levchenko, O.O. (2019). Interpretuvannya otsinnykh sudzhen' subyektiv osvitynoy diyal'nosti shchodo imidzhu vkladacha ZVO [*Interpretation of evaluative judgments of the subjects of educational activity regarding the image of the contributor ZVO*]. Kropuvnitsk [in Ukrainian].

8. Prus, N.O. (2017). Formuvannya profesiynoho imidzhu maybutn'oho vykladacha inozemnykh mov [*Formation of the professional image of the future foreign language teacher*]. Dnipro [in Ukrainian].

9. Yakusheva, S.D. (2011). Pedagogicheskiy imidzh sovremennogo prepodavatelya vysshey shkoly [*The pedagogical image of a modern teacher of higher education*]. Novosibirsk [in Russian].

SKRYPNYK Oleksander, postgraduate Student, Lotna academy of the National Aviation University, teacher of Choreography in the Kirovograd Regional Educational Complex (gymnasium-boarding school of art).

MODEL OF FORMATION OF PROFESSIONAL IMAGE OF FUTURE TEACHER OF CHOREOGRAPHIC DISCIPLINES

Abstract. *The notion of image is interdisciplinary in nature because it is viewed from the standpoint of many humanities. Philosophers define image as a form of vital expression of personality. For social psychology, the image is a kind of image that arises in the process of social cognition in the conditions of a real social group, and the main task is to form a psychological*

positive attitude of the audience to the image carrier. In pedagogy, image is seen as a tool to help the educator build relationships for professional success. Gradually the problem of image creation becomes more and more important and becomes separated into an independent field of knowledge and imageology. Therefore, based on the analysis of the scientific and pedagogical literature on the structural components of the professional image of the teacher, taking into account the specificity of his professional activity, based on the structure of the image of the individual, we can distinguish the components of the professional image of the teacher-choreographer, which contain individually, personality and personality, in our opinion, is the foundation of professional image, reflects the individual qualities of the teacher's personality, his inner world.

The vocational-pedagogical component characterizes the teacher as a specialist, capable of effectively building the educational process, constantly improving their own professional knowledge, skills and skills. The vocational-pedagogical component is a complex entity that provides various professionally relevant elements of pedagogical pedagogical activities – pedagogical competence, pedagogical culture, ability for pedagogical reflection, etc.

The external behavioral component of the image of the teacher-choreographer implies the presentability of the appearance – a holistic visual image, which is formed by the external data of the teacher, clothing, hairstyle, makeup, physique and complement verbal (accuracy, logic, richness, expressiveness, relevance), poses, gestures, facial expressions, intonation, timbre, tone, takesika) means of communication, communicative behavior (reactions, exposure, style of communication). Building a positive image of themselves, their professional qualities, inner world, position become the basis for establishing contact with the subjects of pedagogical interaction, help to gain authority, determine the success of professional activities of the choreographer. That is why the professional image of the teacher as an integral characteristic of a real specialist becomes a tool by which his individual properties are revealed, developed and professionally significant qualities are displayed.

The qualities and values formed in the personality of the choreographer's teacher as an individual axiological component serve as a basis for revealing external characteristics using verbal and non-verbal means during communication with students, colleagues in the educational process. The professional-pedagogical component of the image, which is imposed on the individual-personal, turns out to be external-behavioral while performing the professional-pedagogical functions. The model of formation of professional image of the future teacher of choreographic disciplines consists of five blocks-stages: the first – preparatory, the second – diagnostic-analytical, the third – motivational, the fourth – formative, the fifth – control-presentation.

Key words: professional image, professional competence, future teacher of choreographic disciplines, structural components, model of formation.

Одержано редакцією: 09.01.2020 р.
Прийнято до публікації: 20.01.2020 р.